

Gondolatok DÁNIEL könyve jövőléseiről

Kísérlet a könyv megmagyarázására

A könyv felosztása és tárgya.

Dániel könyve élesen két részre oszlik: az első hat és az utolsó hat fejezetre. Némelyek szerint a történeti részre és a látomásokra. Ez a fogalmazás azonban így helytelen, mert az első hat fejezetben is látomások vannak; helyesebb így mondanunk: az első hat fejezet a pogány királyok látomásaival foglalkozik, az utolsó hat fejezet a próféta látomásaival. Az első hat fejezetben Nabukodonozor több látomásán kívül Belsaccár alkirály látomásaival találkozunk; de a próféta többszörös, társainak a tüzes kemencéből való szabadulása, Nabukodonozor betegsége és felgyógyulása is úgy hatottak a pogány kedélyekre, mint látomások, melyek nemcsak Isten hatalmába, hanem Isten terveibe és a történetvezetés irányába is bepillantást engedtek.

Ha tehát Dániel könyve tárgyát keressük, igen helytelen volna azt mondanunk, hogy a babiloni fogság eseményeivel foglalkozik, mert ezekből igen keveset ad s azt is könnyen felismerhető célzattal! könyv tárgya sokkal inkább így határozható meg: a pogány világbirodalmak és Isten királyságának sorsa és egymáshoz való viszonya. Ennek érzékeltetése végett a könyv Isten néhány gyermekének és hitvallójának sorsát mutatja be, kik Istenhez hűen, Róla minden körülmények között készek vallást tenni. Ezek a hitvallók a pogány világbirodalom hatalmába kerülnek és annak ellenséges légkörében, ellenséges gomolygó események közepette, sőt életükre törő gonoszoktól halálra kerestetve, nemcsak életben maradnak, de sorsukban Isten királyi hatalma annyira megdicsőülten jelenik meg, hogy annak láttára végül is maguk a világuralkodók kénytelenek elismerni, hogy a hatalom nem az övék, hanem a zsidók láthatatlan Istenéjé. Ennek elismertetése az isteni világkormányzat célja.

Az utolsó hat fejezetben az uralkodónak ez az önkéntes beismerése elmarad. Az események a vég felé törnek. Megnyílik az események titokzatos túlvilági szellemi háttere. A világbirodalomról lefoszlik minden kegyes külszín és végül Isten hatalmán összetörik. Ha mondottak alapján további részleteket keresünk a könyv tárgyának meghatározásához, azt kell mondanunk, hogy a világbirodalom és Isten királysága sorsából azok lényegét és természetét állapítja meg s a két birodalom viszonyából azok lényegét és természetét állapítja meg s a két birodalom viszonyából egy fontos mozzanatot emel ki s ez a kettő összeütközése. A világbirodalom erőszakos fenevad természetével szemben helyezi azt a nyugodt biztonságot és fenséget, amellyel Isten könnyedén félretolja az emberi uralkodók, mikor órája eljön. Mindjárt az első fejezetben összeütközik a földi és égi

királyság, a Jeruzsálemből elhurcolt királyi és előkelő sarjak személyében, kik régi hazájukban a láthatatlan Istennek szentelték életüket, kiket azonban a babiloni világbirodalom társura, az akkor uralkodó Nabupolasszár fia Nabukodonozor éppen azért hurcoltatott el, hogy pogány átképzés után megmászított nevekkal a pogány istentisztelettel szorosán összenőt királyi udvar életébe és pogány tudomány szolgálatába illeszkedjenek be. A négy ifjú nem enged a pogány befolyásnak. Halkan, csendesen, de ellenállhatatlan erővel győz az összeütközésben Isten országa, amennyiben magának a hatalmas pogány uralkodónak szolgálói, legfőbb tisztviselői állanak a gyermekek oldalára és lehetővé teszi nekik, hogy a pogány fertőzéstől szabadon, Istenük iránt való hűségüket megőrizhessék. Ez az összeütközés lesz állandó tárgya a könyvnek.

Nabukodonozor látomása az álomszoborral a királyt ennek az összeütközésnek sejtésére ébreszti, a királyt annyira nyugtalanítja, hogy kész egész tudós és varázsló seregét feláldozni, mert az neki nem tud az összeütközés lényegét illetőleg megbízható felvilágosítást adni. De Isten országa erősebb, mint a király vak dühe s a látomás, mely Dánielt szelíden titkon megkeresi, visszatartja a király vak haragra felnyújtott kezét; egyúttal a királyt Istenfélelemre tanítja. Ám a király megtéréséből hiányzik a Szellem munkálta állandóság, újra elbizakodottság foglalja el szívét, magára tekint; a világbirodalom saját dicsőségét és hatalmát, erejét hangoztatva kihívóan áll a láthatatlan Isten elé. Nyomban megjön a felelet: Isten nem ver bottal; a király megőrül és saját udvaroncai viszik ki a mezőre hol a király magát állatnak képzelve, örülként tölt a szabad ég alatt hét esztendő. Mikor az Istentől kiszabott mérték betelik, Isten feloldja a betegséget s a király, kiért udvaroncai jönnek el, megalázkodik a menny királysága előtt; az összeütközésből tehát megint az ÉG kerül ki győztesen.

Az utolsó babiloni uralkodó, csak babiloni városi alkirály Belsaccár még kihívóbban lázad fel a zsidók Istene ellen, ágyasaival a Jeruzsálemből elrabolt szent templomi edényekből iszik; a dözsölő királyt egy látomás halálos dermedéssel tölti meg; a helyzet kulcsa az agg Dániel prófétánál van, ki a falon látható írás értelmét megfejti; Belsaccárt még azon az éjjelen megöli a győzelmes ellensége. Egy látomás néhány falon megjelenő szó erejével az Ég a földre veri a lázadó földi uralkodót.

A Méd király, ki most először jelentkező „alkotmány” /az alattvalók jogait biztosító törvény/ által megkötözve akarata ellenére az oroszlánok vermébe vetni kényszerül a szeretett és megbecsült prófétát s ki így uralkodó létére maga is a világbirodalmak foglyának bizonyul, a világbirodalom fejlődésének törvénye által is legyőzöttnek érezheti magát. Ember felett álló törvények szellemi irányok vonszolják maguk után a föld hatalmasnak látszó urát s hatalma olykor csúfság.

Az Isten országa teljes győzelmét azonban akkor pillantja meg a király, amikor visszaadja Dánielt s az sértetlenül kerül ki a vadállatok verméből. Amit a király megtenni nem képes, azt a felsőbb szellemvilág játszva cselekszi meg.

A könyv második részében kibővül, mélyül és valóságosabb lesz a látóhatár, mert ott már nem pogány uralkodók és pogány nép nem látják a látomásokat, hanem maga a próféta. Isten országának fölénye jelenik meg abban, hogy a világbirodalmakat, melyeket a király fenséges szobor alakjában pillantott meg, a próféta fenevadakként látja a maguk valóságos természetében. A látóhatár bővülése nemcsak abban mutatkozik, hogy a történetírás most már egészen a jövőbe tevődik át, hanem abban is, hogy a szellemvilág is belép a történésbe, Dánielnek angyalok hozzák Isten üzenetét s az angyalok más angyalok működéséről is hírt hoznak, kik részben a tisztátalan világbirodalom mögött állanak s annak uralkodóit vezetik, irányítják. Tisztátalan szellemhatás erejével a világbirodalomra, szédületes kifejlődés vár ugyan, de a csúcsról minduntalan alá kell hullania mennél magasabbra hág föl, annál szédületesebb a bukás. A világbirodalomnak ez az emelkedése azonban csak hazugság, látszat; nem valóságos hatalomban nő nagyra, hanem a nagy szavak szólásában, a propagandában, a hazugságban. Az antikrisztus nagy szájával győz; de a győzelem is önámítás hazugság. Isten országa kicsiny jelentéktelen alakban lép az emberek elé; Nabukodonozor látomásában kicsiny kövecske csupán, mely az égből lehasad; ütésének következtében a világbirodalomnak lábán eltalált szobra szétporlad és semmivé válik; Ezután azonban megdöbbenő csendben hatalmas hegygé nő és betölti a világot. Ezt így még Nabukodonozor látta, de Dániel látomásai megismétlik s még határozottabban tárják elénk a két szembenálló ellenfél sorsát. Dániel meg is mondja, ki az égből lehasadó kicsiny kő: egy sajátos Lény, Ember Fiához hasonló, kit a földről győzelmi menetben visznek Isten elé a mennybe. Egy a világbirodalmak történetéből hiányzó, de földi, emberi sarj lesz a győzelmes mennyei király. A 11-ik fejezet apró részletes elbeszélésében tárja elénk az ótestamentumi antikrisztus elkészülését és bukását. A jövőnek e kicsiny részletekbe menő megjövendölése szerint a mennyei Isten fenségét mutatja, hogy a mennyben ily apróra tudnak mindent, amit az ellenfél tenni fog. Isten országa visszahúzódását s a kellő pillanatban való előlépését mutatja a 12. fejezet is, melyben parancsot adnak ki a látomásoknak az utolsó időig való lezárására, lepecsételésére. Akkor sok próféta fog támadni, kik világítani fognak, mint az ég csillagai. Ez a menny birodalmáért életét feláldozni kész bizonyosságtevő sereg, testi hatalom nélkül az Ige hatalmával győz. A csendben rejtőző égi birodalommal. Hagyja kifejlődni, hagyja nagyra nőni, hagyja egész arcátlanságát és csalását kimutatni s mikor eljön a leleplezés ideje, előlép, és megmutatja a saját hatalmát. Egyelőre a

világuralkodókkal szemben Isten királysága az elhurcolt, többszörösen halálra ítélt, többször félretett s minduntalan visszakövetelt prófétában és annak társaiban jelenik meg a földön s míg a hatalmas világurak sorra buknak alá s tűnnek el a halál süllyesztőjében, addig a próféta több nemzetéden át sziklaszilárd talajon állva hirdeti Isten királyságának győzelmes közeledését.

A mennyek országa útban van a földre; ez Dániel próféciájának a tárgya!

„Csia Lajos - feljavított kézírata.”